

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 1

- 1 maximumscore 1**
(primaire) inkomensrekening
- 2 maximumscore 2**
Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
 - De nieuwe productie-eenheid trekt ook toeleveringsbedrijven aan die zorgen voor diversificatie van de regionale productiestructuur.
 - Een nieuwe (eerste) moderne autofabriek heeft uitstralingseffecten naar bestaande bedrijven op het gebied van proces- en/of productinnovatie.
 - Een nieuwe productie-eenheid (van een omvang zoals te verwachten bij een autofabriek) is vaak aanleiding tot verbetering en uitbreiding van de regionale infrastructuur.
- 3 maximumscore 2**
nee
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat uit de lagere procentuele groei van de loonkosten per uur in land B niet afgeleid kan worden of het (absolute) niveau van deze loonkosten in land B in 2004 lager of hoger is dan in land A.
- 4 maximumscore 2**
Een voorbeeld van een juiste berekening is:
loonkosten per product 2004 in land A: $\frac{132,1}{126,5} \times 100 = 104,4$ (2001 = 100)
loonkosten per product 2004 in land B: $\frac{121,3}{115,1} \times 100 = 105,4$ (2001 = 100)

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 2

5 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat deze uitspraak juist is als, ongeacht de gekozen omrekenkoers, de prijzen van goederen en diensten tegen een gelijke factor worden omgerekend als de inkomens.

6 maximumscore 2

verslechtering

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat de Nederlandse export in dat geval relatief duurder zou zijn geworden, omdat eenzelfde prijs in guldens omgerekend een hogere prijs in euro's zou zijn.

7 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- bestedingsinflatie

Een antwoord waaruit blijkt dat de 'onderwaardering' van de gulden leidt tot een concurrentievoordeel ten opzichte van Duitsland hetgeen kan leiden tot een grotere vraag naar Nederlandse producten waardoor bij een niet toereikende productiecapaciteit een opwaartse druk op de prijzen kan ontstaan

1

- kosteninflatie

– Een antwoord waaruit blijkt dat importproducten uit Duitsland relatief duur zijn hetgeen kan leiden tot geïmporteerde inflatie.

– Een antwoord waaruit blijkt dat het concurrentievoordeel ten opzichte van Duitsland kan leiden tot een grotere vraag naar Nederlandse producten en meer vraag naar arbeid hetgeen bij een krappe arbeidsmarkt in Nederland kan leiden tot een opwaartse druk op de lonen / loonkosten

1

8 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat een 'te lage omrekenkoers' van de gulden kan hebben geleid tot relatief meer inflatie, hetgeen in combinatie met een dalende nominale rente in de Economische en Monetaire Unie leidt tot een zeer lage reële rente.

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 3

9 maximumscore 8

Te beoordelen onderdeel:

- a Het verschillend effect van beide stelsels op de secundaire inkomensverdeling is correct uitgewerkt.
Met betrekking tot de belastingtarieven:
- Te denken valt aan een sterkere mate van nivellering in stelsel 1 in verhouding tot stelsel 2 door oplopende schijftarieven in stelsel 1 tegenover een uniform tarief in stelsel 2.
 - Te denken valt aan een sterkere mate van nivellering in stelsel 1 in verhouding tot stelsel 2 door de heffing op de stijging van de waarde van het vermogen, die vooral zal drukken op de hogere inkomens. Deze heffing ontbreekt in stelsel 2.
- Met betrekking tot de belastingkortingen:
Te denken valt aan een sterkere mate van nivellering in stelsel 1 in verhouding tot stelsel 2 doordat in stelsel 1 de belastingkorting ook geldt voor de doorgaans lagere inkomens uit sociale zekerheid.
- b Het verschillend effect van beide stelsels op de prikkel tot het zoeken van betaald werk is correct uitgewerkt.
- Te denken valt aan het ontbreken van een prikkel in stelsel 1 om vanuit een uitkering tegen een vergelijkbaar inkomen uit arbeid te gaan werken, terwijl deze prikkel wel aanwezig is in stelsel 2 doordat in dit stelsel de belastingkorting uitsluitend verkregen wordt bij het ontvangen van inkomen uit arbeid.
 - Te denken valt aan een grotere prikkel in stelsel 1 voor schoolverlaters om betaald werk te zoeken, omdat daar het tarief van de eerste schijf relatief laag is.
- c keuze voor stelsel 1
De argumentaties zijn juist gekozen en uitgewerkt.
- Te denken valt aan de nivellerende werking die het verschil in btw-tarieven kan hebben voor de tertiaire inkomensverdeling (2) doordat de lagere inkomens relatief veel inkomen besteden aan primaire producten / producten van de collectieve sector.
 - Te denken valt aan de mate van innovatie (3) die door de vrijstelling voor bepaalde beleggingen in een startende onderneming of in milieuverbetering meer wordt bevorderd dan in stelsel 2.

Vraag	Antwoord	Scores

c keuze voor stelsel 2

De argumentaties zijn juist gekozen en uitgewerkt.

- Te denken valt aan het minder worden van de werkgelegenheid in de informele sector (1) omdat wit betaald werk door de belastingkorting aantrekkelijker wordt dan zwart betaald werk / vrijwillig werk met behoud van uitkering.
- Te denken valt aan een stimulering van innovatie (3) in het algemeen, doordat vermogensaanwas in dit stelsel niet extra belast wordt, hetgeen kapitaalvorming stimuleert.
- Te denken valt aan de doelmatigheid (4) vanwege de eenvoudige opzet van het stelsel waardoor de uitvoeringskosten laag zijn in verhouding tot stelsel 1.
- Te denken valt aan de doelmatigheid (4) omdat stelsel 2 minder sterk ingrijpt in de vrije marktwerking op de markten voor arbeid en voor producten, hetgeen de effectiviteit van de belastingen kan verhogen.

Opmerkingen

- *Voor de argumentaties van de keuze maximaal 2 x 2 punten toekennen.*
- *Noteer voor elk onderdeel 0, 1 of 2 punten:*
0 → (vrijwel) geheel fout
1 → bij twijfel
2 → (vrijwel) geheel goed

Indien de onderdelen van het artikel niet logisch op elkaar aansluiten en/of het gebruikte aantal woorden te veel afwijkt van de eis

–1

Opgave 4

10 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat voor de dieselrijders die veel kilometers per jaar rijden dieselbrandstof meer een noodzakelijk goed is (woon-werkverkeer, auto van de zaak, e.d.) dan voor de dieselrijders die weinig kilometers maken.

11 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat voor groep 1 de financiële voordelen van het overstappen op een auto op benzine kleiner zijn dan bij groep 2 terwijl vergelijkbare kosten gemaakt moeten worden.

Vraag	Antwoord	Scores
12	maximumscore 3 Een voorbeeld van een juiste berekening is:	
	Het benzineverbruik wordt $5.505 + (0,08 \times 0,15 \times 5.505) = 5.571,1$ (miljoen liter) waardoor de uitstoot naar evenredigheid wordt: $\frac{5.571,1}{5.505} \times 11,2 = 11,33$ (miljoen ton)	1
	Het dieselverbruik wordt $2.154 + (-0,25 \times 0,15 \times 2.154) = 2.073,2$ (miljoen liter) waardoor de uitstoot naar evenredigheid wordt: $\frac{2.073,2}{2.154} \times 5,4 = 5,2$ (miljoen ton)	1
	verandering totale uitstoot: $\frac{16,53 - 16,6}{16,6} \times 100\% = -0,42\%$	1
13	maximumscore 2 Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
	Door de verhoging van de accijnzen op beide brandstoffen zal het totale brandstofverbruik afnemen en zullen dieselrijders niet / minder overstappen naar de andere brandstof,	1
	en door de afschaffing van de motorrijtuigenbelasting worden de autokosten voor een groter deel bepaald door brandstofkosten hetgeen een stimulans kan zijn tot minder / zuiniger rijden	1

Opgave 5

14 maximumscore 1

- voor het onderdeel oligopolie:
De markt voor Triple Play in een land wordt beheerst door enkele bedrijven.
- voor het onderdeel heterogeen:
Er zijn twee technieken van levering, adsl en kabel, die onderling verschillen wat betreft verbindingssnelheid en stabiliteit.

15 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:
maximale totale winst bij afzet 3 miljoen en prijs € 140 (MO = MK)
voorheen afzet 2 miljoen en prijs € 160:

$$\text{prijselasticiteit van de vraag: } \frac{\frac{3 - 2}{2}}{\frac{140 - 160}{160}} = -4$$

Vraag	Antwoord	Scores
20	maximumscore 2 Voorbeelden van een juist antwoord zijn: – Een antwoord waaruit blijkt dat de productiecapaciteit in dit model uitsluitend bepaald wordt door het arbeidsaanbod en de arbeidsproductiviteit. – Een antwoord waaruit blijkt dat er hier sprake is van een korte termijn model / Keynesiaans model, waarin de productiecapaciteit exogeen gegeven is.	
21	maximumscore 2 Een voorbeeld van een juiste berekening is: • $0,75(Y - 0,2Y - 40) + 20 = 371$ $0,6Y = 381 \rightarrow Y = 635$ • outputgap $(6,7 \times 100) - 635 = 35$	1 1
22	maximumscore 2 Een voorbeeld van een juiste berekening is: • $\Delta Y = 15 \times \frac{5}{3} = 25$ $Y = 635 + 25 = 660$ en $B = 0,2 \times 660 + 40 = 172$ • het tekort is dus $\frac{195 - 172}{660} \times 100\% = 3,5\%$ (boven de norm van 3%)	1 1
23	maximumscore 2 ja • oude situatie: $C + I + O = 371 + (-0,2 \times 35 + 70) + 180 = 614$ nieuwe situatie: $C + I + O = 371 + 0,6 \times 25 + (-0,2 \times (670 - 660) + 70) + 195 = 649$ • dus is het aandeel van O in de nationale bestedingen gestegen van 29,3% (180 op 614) naar 30,0% (195 op 649) / het aandeel van C en I gedaald van 70,7% (434 op 614) naar 70,0% (454 op 649)	1 1

Opgave 7

- 24 maximumscore 2**
Uit het antwoord moet blijken dat het formaliseren van deze vorm van persoonlijke dienstverlening kan leiden tot een verhoging van de geregistreerde productie, maar dat de totale behoeftebevrediging niet toeneemt, omdat deze diensten voorheen ook al werden verricht.

